

Μελέτη με θέμα: «Προβλήματα που ανακύπτουν από τη λειτουργία των Σχολείων Ειδικής Αγωγής εν καιρώ πανδημίας».

Από τις 9 Νοεμβρίου 2020, και ενώ τα σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης βρίσκονται για δεύτερη φορά σε καθεστώς αναστολής της δια ζώσης διδασκαλίας λόγω της πανδημίας Covid-19, τα **Ειδικά Σχολεία** εξακολουθούν να λειτουργούν κανονικά. Το **ΚΕ.ΜΕ.ΤΕ.** (Κέντρο Μελετών Και Τεκμηρίωσης) της ΟΛΜΕ από την 1η Δεκεμβρίου 2020 διεξήγε έρευνα με θέμα: **«Προβλήματα που ανακύπτουν από τη λειτουργία των Σχολείων Ειδικής Αγωγής (ΣΜΕΑΕ, ΕΝΕΕΓΥΛ και ΕΕΕΕΚ) εν καιρώ πανδημίας».**

Παράλληλα διεξήγε μελέτη με θέμα: **«Δύο όψεις της τηλεεκπαίδευσης κατά την περίοδο της πανδημίας: μορφωτικές ανισότητες και συνέπειες στα εργασιακά δικαιώματα».** Στόχος και των δύο μελετών ήταν εντοπισθούν τα προβλήματα που αντιμετώπισαν τόσο οι μαθητές/τριες όσο και οι εκπαιδευτικοί, στην Ειδική Αγωγή και στη Γενική Παιδεία, τα οποία απορρέουν από τις πολιτικές επιλογές του Υπουργείου Παιδείας και της κυβέρνησης στο διάστημα της πανδημίας. Η δεύτερη μελέτη βρίσκεται στη φάση της επεξεργασίας των στοιχείων και τα συμπεράσματά της θα δημοσιευθούν σύντομα.

Η ΟΛΜΕ έχει ήδη από την αρχή της πανδημίας αλλά και κατά την κορύφωσή της προτείνει συγκεκριμένα μέτρα για την ασφαλή λειτουργία των σχολείων¹:

- Πρόταξη των εκπαιδευτικών στους μαζικούς εμβολιασμούς, με προτεραιότητα τους εργαζόμενους στα ειδικά σχολεία.
- Διενέργεια μαζικών περιοδικών τεστ ώστε να ελέγχεται η διασπορά. Σε περίπτωση επιβεβαιωμένου κρούσματος πραγματοποίηση αναγκαίας ιχνηλατήσης, αλλά και φροντίδα των πασχόντων.
- Προσλήψεις σε όλα τα σχολεία σχολικών νοσηλευτών
- Πρόσληψη επιπλέον προσωπικού για να μειωθούν οι μαθητές ανά ομάδα, αξιοποίηση των κλειστών σχολείων και άλλων κατάλληλων ελεύθερων χώρων ώστε να μην συγχρωτίζονται μαθητές και εργαζόμενοι.
- Πρόσληψη επιπλέον προσωπικού καθαριότητας ώστε να καλύπτονται τα υγειονομικά πρωτοκόλλα.
- Αυστηρός έλεγχος από την Περιφέρεια για το εάν τηρούνται τα υγειονομικά πρωτόκολλα στη μεταφορά των μαθητών. Αύξηση των δρομολογίων ώστε να μειωθεί ο κίνδυνος διασποράς του ιού.

---

¹ α) 12-11-2020: Αίτημα για διενέργεια δωρεάν τεστ covid19 σε εκπαιδευτικούς, προσωπικό και μαθητές στα σχολεία της Ειδικής Αγωγής που βρίσκονται σε λειτουργία

γ) 12-12-2020: Αναστολή λειτουργίας σχολείων ειδικής αγωγής σε περιοχές με επιβαρυνόμενο επιδημιολογικό φορτίο

β) 18-02-2021: Ημέρα δράσης για την Ειδική Αγωγή την Παρασκευή 19/02 – Στάσεις εργασίας για τους εκπ/κούς των Ειδικών σχολείων

- Σε όσα σχολεία ειδικής αγωγής αναστέλλεται η λειτουργία τους ή κλείνουν τμήματα ή υπάρχουν σοβαρά προβλήματα παρακολούθησης δια ζώσης των μαθημάτων, λήψη μέριμνας από το ΥΠΑΙΘ ώστε η εκπαιδευτική διαδικασία να συνεχίζεται με την εφαρμογή όλων εκείνων των αναγκαίων επιστημονικών παιδαγωγικών μεθόδων

Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι: να διερευνήσει, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των εκπαιδευτικών, αν πληρούνται οι όροι υγειονομικής ασφάλειας στα σχολεία Ειδικής Αγωγής και αν ανακύπτουν προβλήματα από τη λειτουργία τους εν καιρώ πανδημίας, να καταγράψει προτάσεις των εκπαιδευτικών για τη μέγιστη δυνατή υγειονομική ασφάλεια για ολόκληρη τη σχολική κοινότητα και το μικρότερο δυνατόν μορφωτικό και ψυχοκοινωνικό κόστος για τα παιδιά, καθώς και να διερευνήσει πιθανές συνέπειες στα εργασιακά δικαιώματα του εκπαιδευτικού, ειδικού εκπαιδευτικού και βοηθητικού προσωπικού.

Πιο συγκεκριμένα μέσα από την μελέτη αυτή επιδιώξαμε:

α) να διερευνήσουμε αν τα μέτρα πρόληψης και υγιεινής στα σχολεία ειδικής αγωγής είναι επαρκή για την ασφαλή λειτουργία τους (μέτρα πρόληψης της διασποράς του ιού και μέτρα αντιμετώπισης σε περίπτωση κρουσμάτων, κλπ) και αν οι μεταφορές των μαθητών των Ειδικών σχολείων γίνονται με τρόπο που να περιορίζεται η διασπορά του ιού Covid 19,

β) να εντοπίσουμε τα ιδιαίτερα εργασιακά προβλήματα που ανακύπτουν αυτό το χρονικό διάστημα σε όλες τις κατηγορίες συναδέλφων (Εκπαιδευτικοί, ΕΕΠ, ΕΒΠ) που υπηρετούν στα Σχολεία Ειδικής Αγωγής,

γ) να καταγράψουμε ποια επιπλέον μέτρα εκτιμούν οι συνάδελφοι ότι απαιτούνται για να επιτευχθεί η ασφαλής λειτουργία των σχολείων τους,

δ) να διαπιστώσουμε εάν γίνονται σεβαστά τα εργασιακά δικαιώματα των συναδέλφων (άδειες ευπαθών ομάδων, ειδικού σκοπού, αναπλήρωση, κλπ).

Μεθοδολογία:

Εστάλησαν, μέσω των ΕΛΜΕ, ερωτηματολόγια σε μορφή google form στα Ειδικά Σχολεία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, (ΣΜΕΑΕ, ΕΝΕΕΓΥΛ και ΕΕΕΕΚ), τα οποία απευθύνονταν μόνο στους εργαζόμενους και όχι στη σχολική μονάδα και συμπληρώθηκαν από Εκπαιδευτικούς, Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό (ΕΕΠ) και Βοηθητικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό (ΕΒΠ). Οι απαντήσεις έγιναν αντικείμενο επεξεργασίας με πρόγραμμα Microsoft office και πραγματοποιήθηκε περιγραφική στατιστική ανάλυση, προκειμένου να συναχθούν συμπεράσματα σχετικά με τους παραπάνω στόχους.

Τα συμπεράσματα της έρευνας για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα Ειδικά Σχολεία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης κατά την περίοδο αυτή, στηρίχθηκαν στις απαντήσεις των εργαζόμενων (Εκπαιδευτικών, ΕΕΠ & ΒΕΠ) και αποτυπώνουν τον τρόπο με τον οποίο οι ίδιοι οι ερωτώμενοι βιώνουν και προσλαμβάνουν τα προβλήματα αυτά.

Ποσοτικά στοιχεία έρευνας

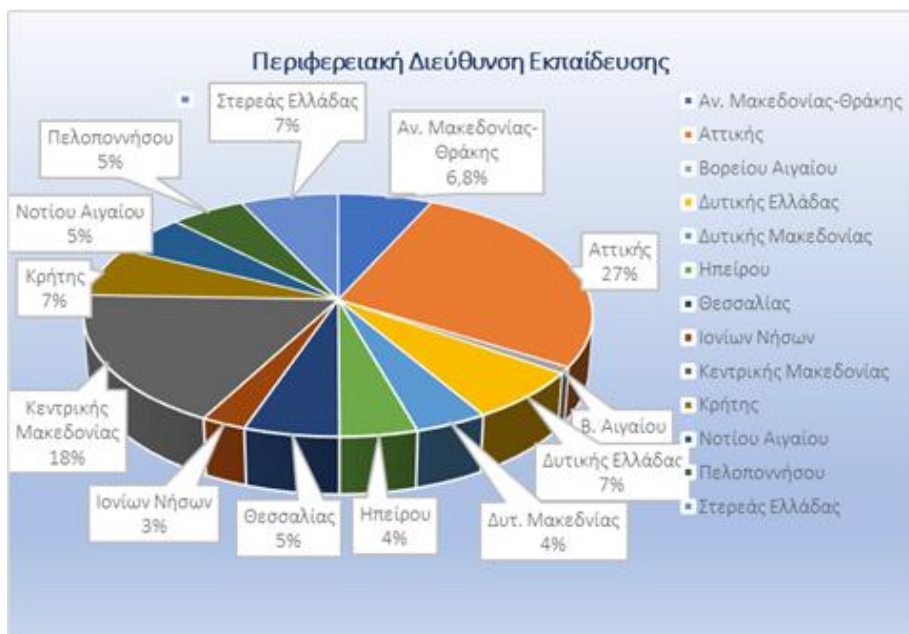
Τα στοιχεία που δημοσιεύονται στην παρούσα μελέτη προέρχονται από τα ερωτηματολόγια που απαντήθηκαν στο διάστημα 19/1 έως 10/2 2021 από Εκπαιδευτικούς που υπηρετούν σε σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής, ΕΕΠ, ΕΒΠ σε πανελλαδική κλίμακα. Το ερωτηματολόγιο συμπληρώθηκε από 709 Εκπαιδευτικούς, ΕΕΠ, ΕΒΠ και το δείγμα ήταν αντιπροσωπευτικό από όλες τις Περιφερειακές Διευθύνσεις της χώρας.

Αναλυτικά τα στοιχεία που αφορούν στη γεωγραφική κατανομή των απαντήσεων, για την Ελλάδα συνολικά και την Αττική ειδικότερα, σε απόλυτους αριθμούς και σε ποσοστά φαίνονται στους παρακάτω πίνακες 1 & 2 και αποτυπώνονται στο γράφημα (*Γράφημα 1*) που ακολουθεί.

Αττική	192	27,10%
Υπόλοιπη Ελλάδα	517	72,90%
Γενικό Άθροισμα	709	

Αν. Μακεδονίας-Θράκης	48	6,77%
Αττικής	192	27%
Βορείου Αιγαίου	6	0,85%
Δυτικής Ελλάδας	48	6,77%
Δυτικής Μακεδονίας	29	4%
Ηπείρου	31	4,3%
Θεσσαλίας	38	5,35%
Ιονίων Νήσων	18	2,5%
Κεντρικής Μακεδονίας	126	17,75%
Κρήτης	47	6,60%
Νοτίου Αιγαίου	38	5,35%
Πελοποννήσου	38	5,35%
Στερεάς Ελλάδας	50	7%
Γενικό Άθροισμα	709	

Πίνακες 1 & 2

Γράφημα 1

Στα ερωτηματολόγια απάντησαν Εκπαιδευτικοί, Ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό και Βοηθητικό προσωπικό από τρεις τύπους ειδικών σχολείων με την εξής αναλογία: 18,5% από ΣΜΕΑΕ, 28,2% ΕΝΕΕΓΥΛ και 53,3% ΕΕΕΕΚ (Γράφημα 2).

Γράφημα 2

Από αυτούς, το 11% αντιπροσωπεύει το Βοηθητικό προσωπικό, το 30% το Ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό και το 59% το Εκπαιδευτικό προσωπικό, με το 23,1% να είναι Άνδρες και το 76,9% Γυναίκες

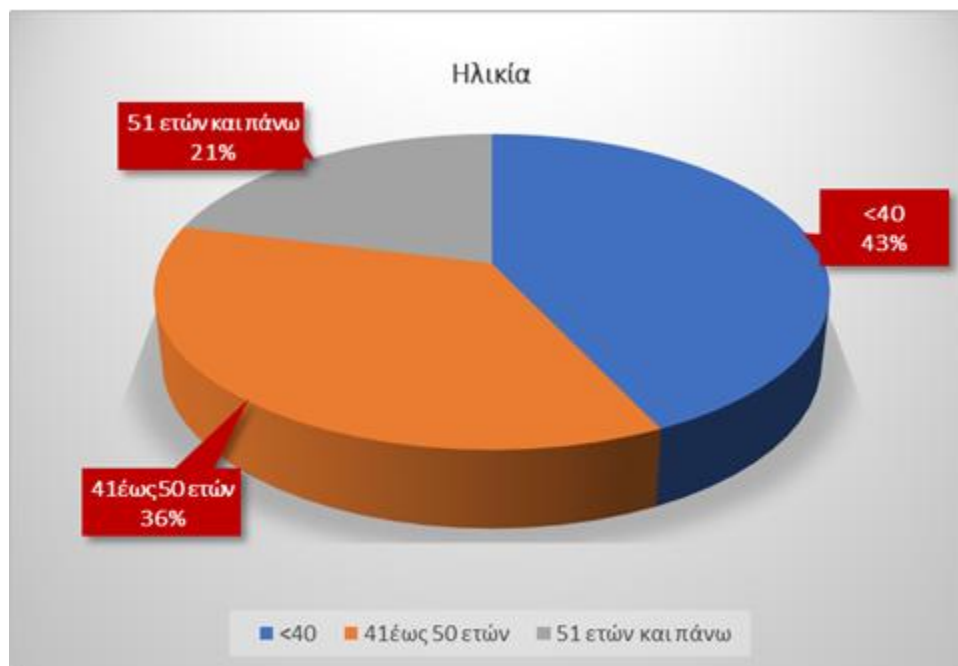
(Γράφημα 3) και τις ηλικίες των συμμετεχόντων στην έρευνα να είναι: σε ποσοστό 43% κάτω των 40 ετών, σε ποσοστό 36% από 41-50 ετών και το 21% να είναι από 51 ετών και πάνω.

Γράφημα 3

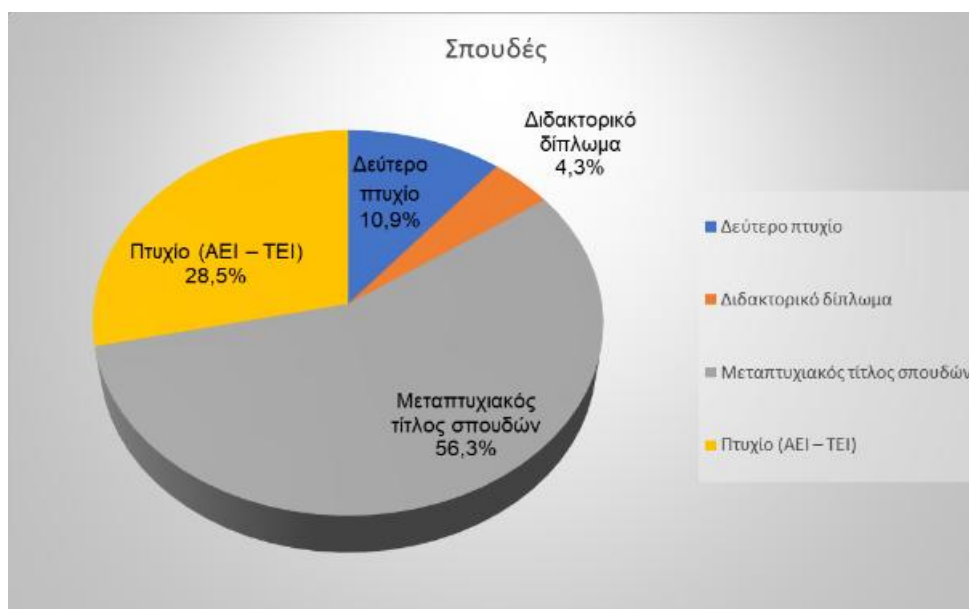

Γράφημα 4

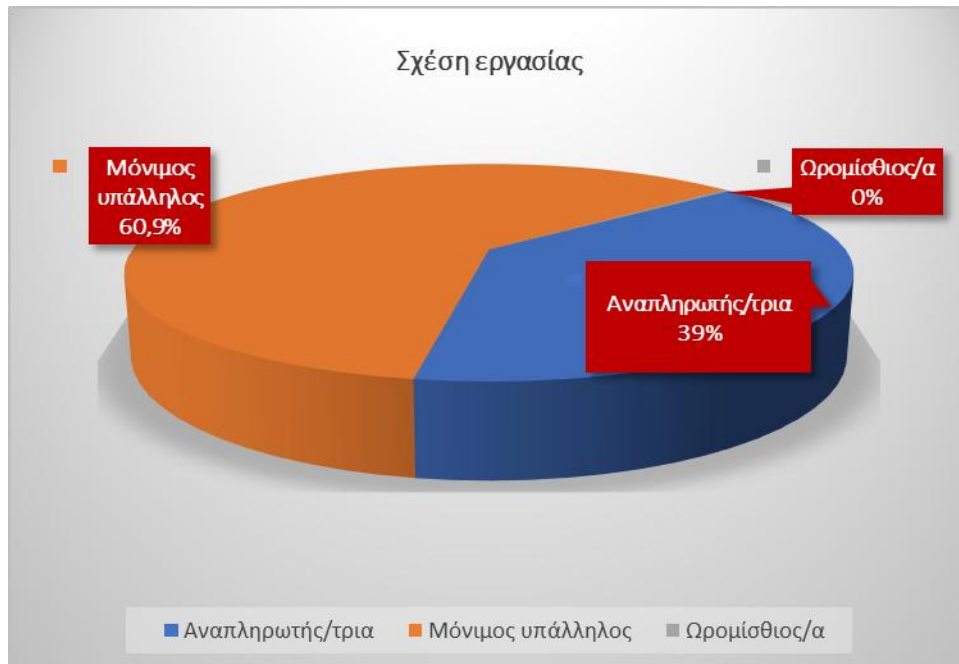

Γράφημα 5

Από τους συμμετέχοντες εκπαιδευτικούς το 4,3% κατέχει Διδακτορικό δίπλωμα, το 56,3% Μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών, το 10,9% δεύτερο πτυχίο και το 28,5% πτυχίο (ΑΕΙ-ΤΕΙ) (Γράφημα 6), ενώ ως προς τις εργασιακές σχέσεις τους με το ΥΠΑΙΘ, πάνω από το ένα τρίτο (39%) είναι αναπληρωτές/τριες και το 61% μόνιμοι υπάλληλοι (Γράφημα 7).

Γράφημα 6

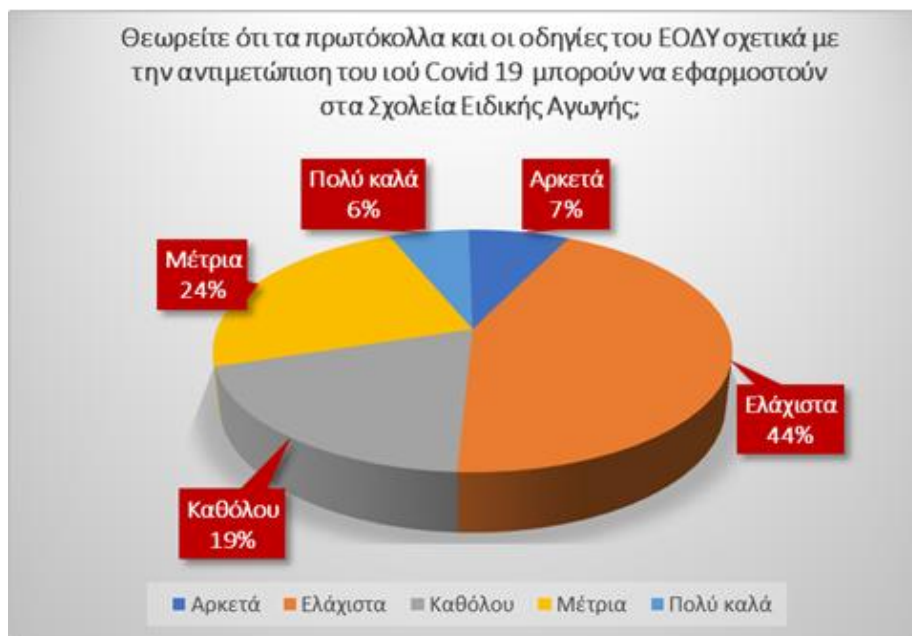

Γράφημα 7

Οι οδηγίες του ΕΟΔΥ

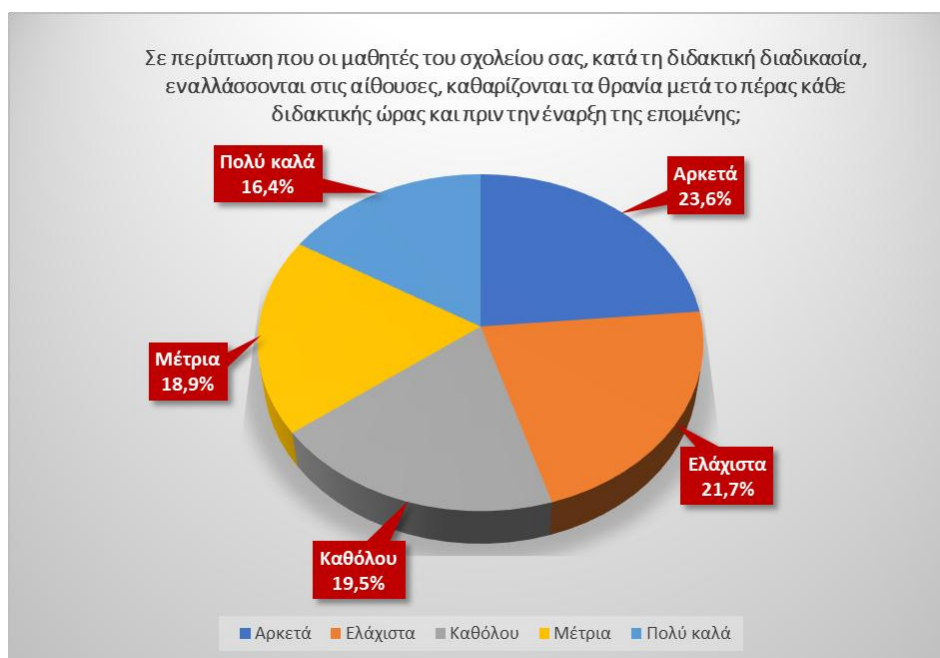
Οι οδηγίες που εκδόθηκαν από τον ΕΟΔΥ και συμπεριλήφθηκαν στην υπ' Αριθμ. Δ1α/Γ.Π.οικ. 69543/2020 (ΦΕΚ Β' 4810/31-10-2020) απόφαση σχετικά με την αντιμετώπιση των άμεσων κινδύνων από τη διάδοση του ιού Covid 19 κατά τη λειτουργία των σχολικών μονάδων, προβλέπουν ως υποχρεωτική τη χρήση μάσκας και την τήρηση των αποστάσεων στους εσωτερικούς χώρους. Για τους μαθητές σχολικών μονάδων ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης, η ως άνω απόφαση αναφέρει πως «*συστήνεται η χρήση μάσκας μόνο εφόσον είναι εφικτό και συμβατό με τον βαθμό και το είδος της αναπηρίας/ειδικής εκπαιδευτικής ανάγκης*», ενώ σε μεταγενέστερο φύλλο οδηγιών η χρήση μάσκας στα ειδικά σχολεία έγινε υποχρεωτική. Η αδυναμία εφαρμογής των δύο αυτών μέτρων στα σχολεία Ειδικής Αγωγής συνάγεται από τις απαντήσεις των ερωτώμενων.

Η πλειονότητα (62,9%) απαντούν ότι η εφαρμογή τους είναι δυσχερής αφού: το 43,6% απάντησαν ότι τα πρωτόκολλα και οι οδηγίες του ΕΟΔΥ σχετικά με την αντιμετώπιση του ιού Covid 19 μπορούν να εφαρμοστούν ελάχιστα και το 19,3% ότι δεν μπορούν να τηρηθούν καθόλου. Σχεδόν 1 στους 4 απάντησαν ότι μπορούν να εφαρμοστούν μέτρια και μόνο το 6% περίπου ότι μπορούν να εφαρμοστούν πολύ καλά (Γράφημα 8).

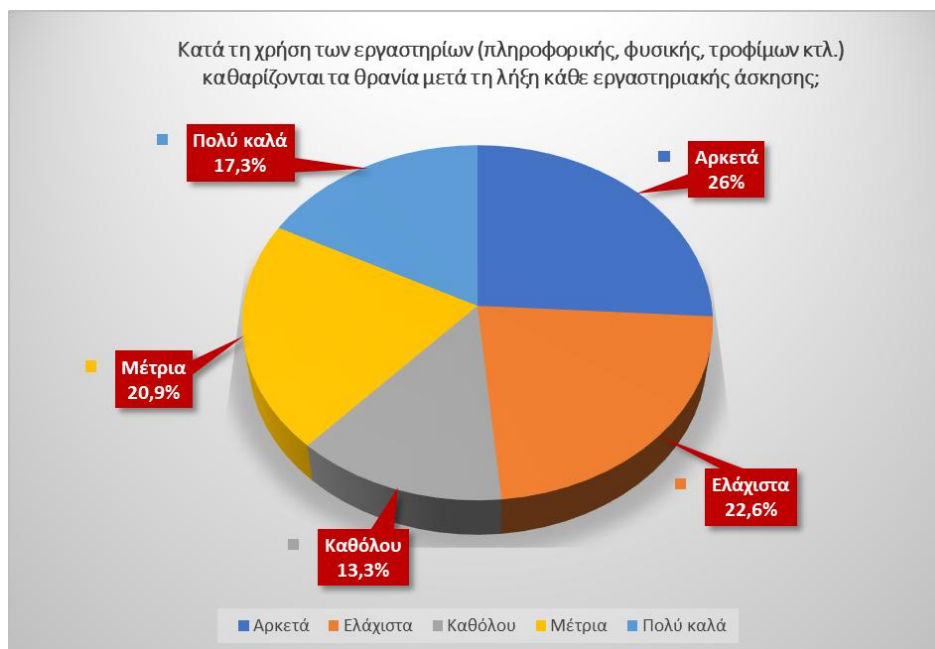
Γράφημα 8

Η καθαριότητα των χώρων φαίνεται να αποτελεί επίσης σοβαρό πρόβλημα, αφού το 60% σχεδόν απαντούν ότι δεν υπάρχει δυνατότητα καθαρισμού των θρανίων σε ικανοποιητικό βαθμό ανάμεσα σε δύο διδακτικές ώρες κατά την αλλαγή αίθουσας, με το 16,4% μόνο να απαντά πως καθαρίζονται πολύ καλά και το 23% αρκετά καλά (Γράφημα 9). Αντίστοιχα, πάνω από τους μισούς (57%) απαντούν ότι δεν υπάρχει δυνατότητα καθαρισμού των θρανίων μετά τη λήξη των εργαστηριακών ασκήσεων (Γράφημα 10), όπως προβλέπεται από το ΦΕΚ 3780-8/9/2020 (κεφ. Α, αρ.6) , και σχεδόν τα 2/3 ότι η υγιεινή των κοινόχρηστων χώρων και των αποδυτηρίων είναι ανεπαρκής (Γράφημα 11).

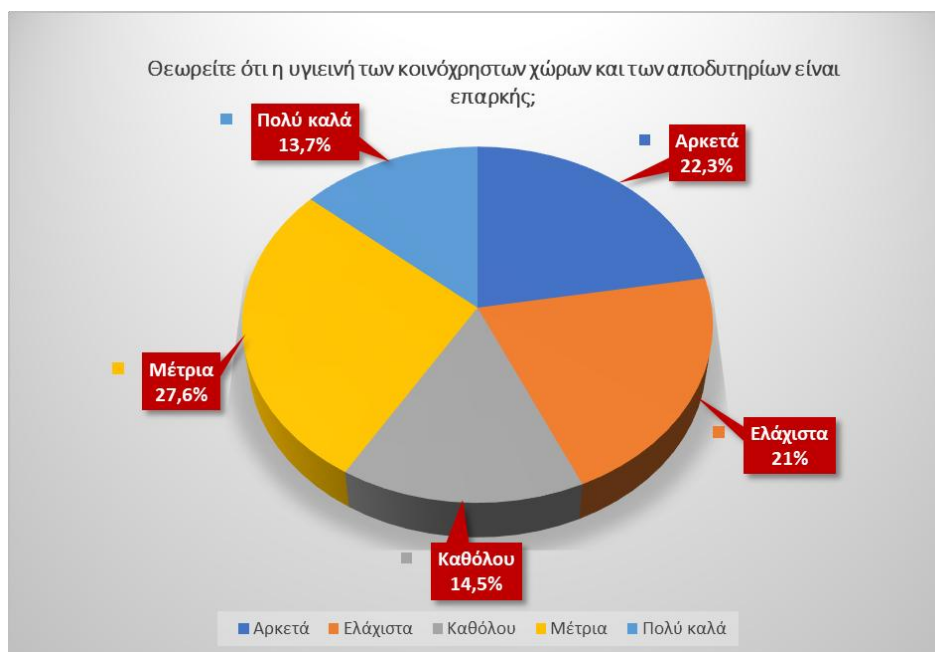

Γράφημα 9

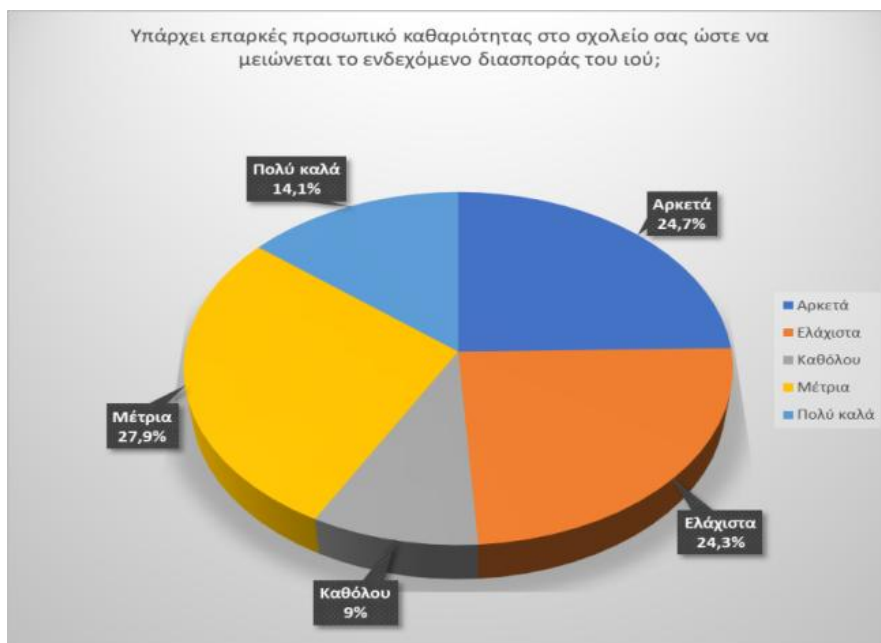

Γράφημα 10

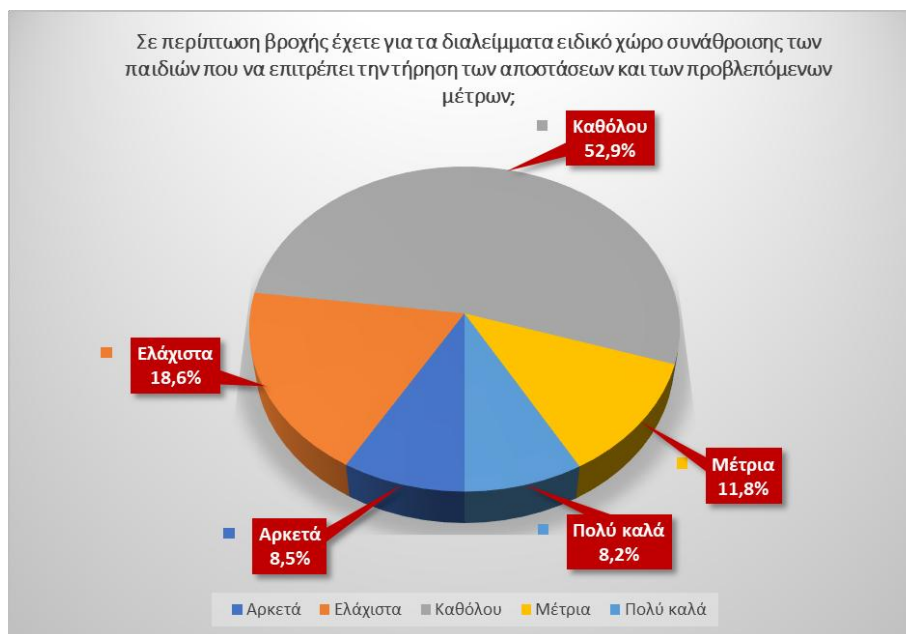
Γράφημα 11

Επίσης, σχεδόν το 60% απάντησαν ότι δεν υπάρχει επαρκές προσωπικό καθαριότητας και συγκεκριμένα το 1/3 απαντά πως το προσωπικό καθαριότητας δεν είναι καθόλου ή είναι ελάχιστα επαρκές και το 28% πως είναι μέτρια επαρκές (Γράφημα 12).

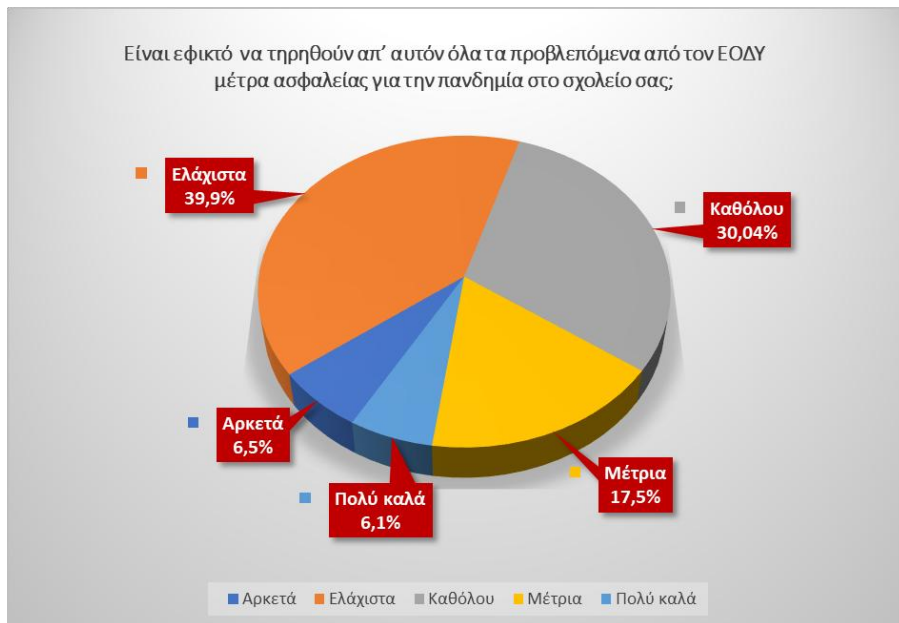
Γράφημα 12

Το 52,9% δηλώνει ότι δεν υπάρχει καθόλου χώρος για την συνάθροιση των παιδιών κατά τα διαλείμματα σε περίπτωση βροχής, ώστε να είναι εφικτή η τήρηση των αποστάσεων με βάση τις οδηγίες του ΕΟΔΥ, με το ποσοστό της ανεπάρκειας να φτάνει το 83%, συνυπολογίζοντας τις απαντήσεις “ελάχιστα” και “μέτρια” (Γράφημα 13).

Γράφημα 13

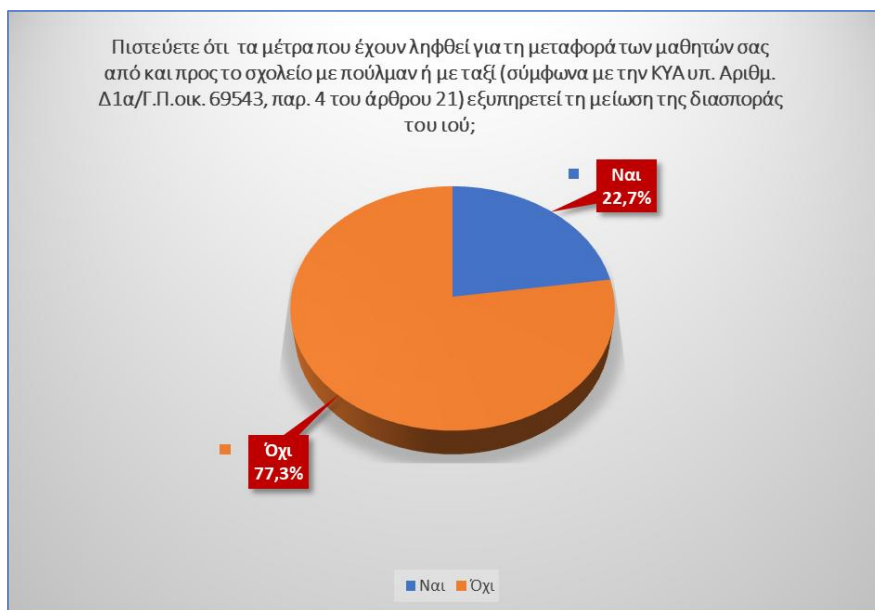
Στην ερώτηση εάν είναι εφικτό να τηρηθούν από τα παιδιά του σχολείου τους όλα τα προβλεπόμενα από τον ΕΟΔΥ μέτρα, το 70% σχεδόν απάντησε πως δεν είναι καθόλου ή ελάχιστα εφικτό οι μαθητές τους να τηρήσουν τα μέτρα, ενώ μόνο το 6,1% απάντησε πως μπορούν να τηρήσουν τα μέτρα ασφαλείας πολύ καλά, το 6% αρκετά καλά και το 17,5% μέτρια (Γράφημα 14).

Γράφημα 14

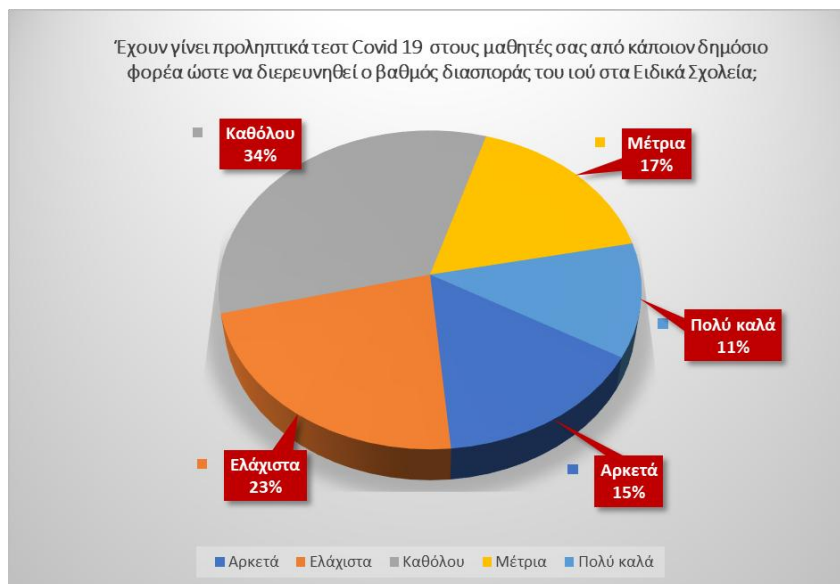
Σε μείζον πρόβλημα για τη διασπορά του ιού αναδεικνύεται με βάση τις απαντήσεις και η μεταφορά των μαθητών από και προς το σχολείο με πούλμαν και ταξί, χωρίς τη λήψη μέτρων για τη μείωση του αριθμού των μεταφερόμενων, πρόβλημα που επισημαίνει το 77,3% των ερωτώμενων (Γράφημα 15).

Να επισημάνουμε ότι εκτός από το γεγονός ότι στην ΚΥΑ υπ. Αριθμ. Δ1α/Γ.Π.οικ. 69543, παρ. 4 του άρθρου 21 δεν υπάρχει κάποια πρόβλεψη για την τήρηση της φυσικής απόστασης στα μεταφορικά μέσα (λεωφορεία, ταξί), σε αρκετές περιπτώσεις τα πούλμαν δεν εξυπηρετούν τους μαθητές ενός μόνο σχολείου, αλλά παρατηρείται συγχρωτισμός παιδιών από διαφορετικά σχολεία.

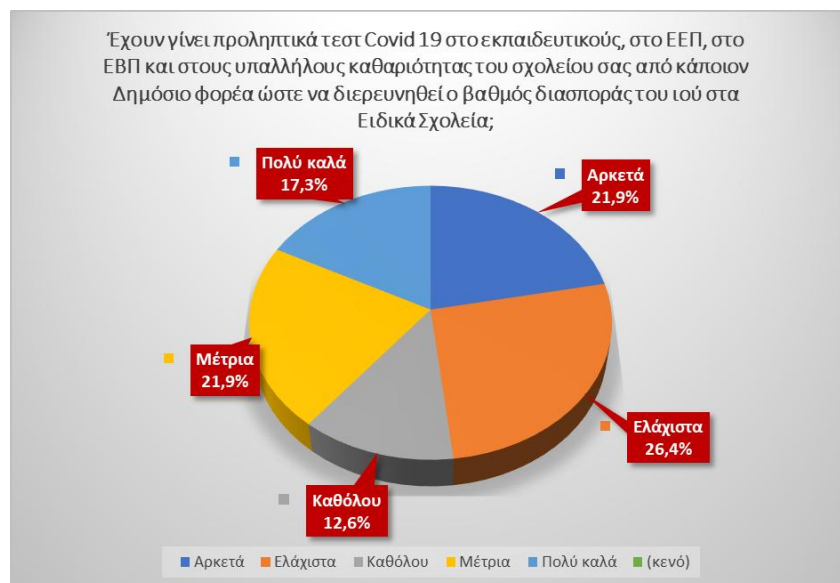
Γράφημα 15

Ελλιπής φαίνεται να είναι σύμφωνα με τις απαντήσεις και η ανίχνευση πιθανών κρουσμάτων σε μαθητές. Μόνο το 11% απάντησε ότι έχουν γίνει σε μεγάλο βαθμό τεστ ανίχνευσης του ιού στους/στις μαθητές/τριες του σχολείου τους με ευθύνη κάποιου δημόσιου φορέα, 15,2% ότι έχουν γίνει αρκετά τεστ ενώ η πλειονότητα (πάνω από το 70%) απαντούν ότι δεν έχουν γίνει καθόλου, ή έχουν γίνει ελάχιστα ή σε μέτριο βαθμό (Γράφημα 16).

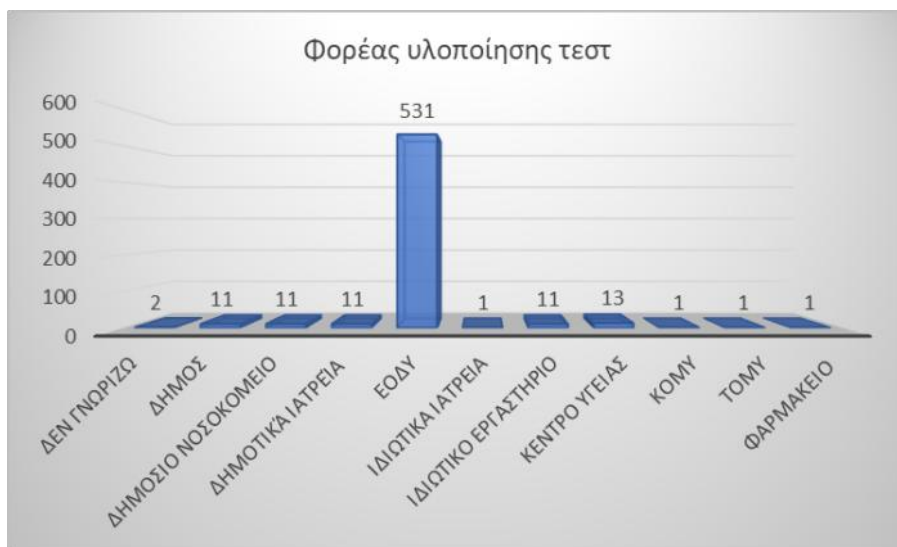
Γράφημα 16

Εξίσου ελλιπής φαίνεται να είναι σύμφωνα με τις απαντήσεις και η ανίχνευση πιθανών κρουσμάτων σε εκπαιδευτικό και λοιπό προσωπικό, στα σχολεία όπου εργάζονται. Μόνο το 17,3% απάντησε ότι έχουν γίνει σε μεγάλο βαθμό τεστ, 21,9% ότι έχουν γίνει αρκετά τεστ, ενώ η πλειονότητα (πάνω από 60,9%) απαντούν ότι δεν έχουν γίνει καθόλου ή έχουν γίνει ελάχιστα ή σε μέτριο βαθμό τεστ ανίχνευσης του ιού στο σχολείο τους από κάποιον δημόσιο φορέα (Γράφημα 17).

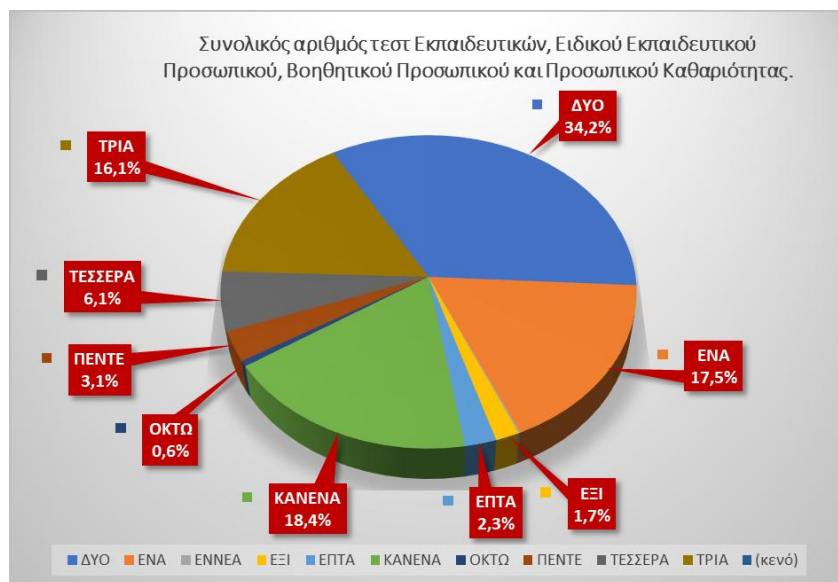
Γράφημα 17

Οι φορείς που διεξήγαν τα τεστ, όπου αυτά διενεργήθηκαν, ήταν κατά κύριο λόγο ο ΕΟΔΥ (88,2%) και σε πολύ μικρότερο βαθμό Κέντρα Υγείας, Δημόσια Νοσοκομεία, Δήμοι και Ιδιωτικά Εργαστήρια (συνολικά 11,8%) (Γράφημα 18).

Γράφημα 18

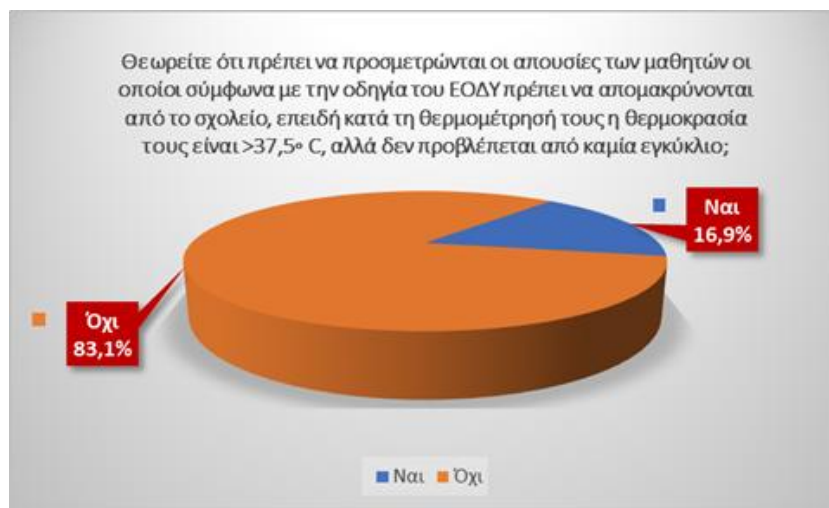
Χαρακτηριστικό είναι και το γεγονός ότι στην ερώτηση πόσες φορές έχουν διενεργηθεί οργανωμένα προληπτικά τεστ ανίχνευσης στους Εκπαιδευτικούς, στο ΕΕΠ και στο ΕΒΠ στη σχολική μονάδα όπου υπηρετούν, για όλο το διάστημα της έρευνας, από τις απαντήσεις προκύπτει ότι στο 18,4% των ερωτώμενων δεν διενεργήθηκε κανένα τεστ (0%), στο 51,7% διενεργήθηκαν από 1-2 τεστ, στο 22,2% από 3-4 τεστ, και στο 7,7% από 5 τεστ και πάνω. Ο συνολικός αριθμός των τεστ που διενεργήθηκαν στους εκπαιδευτικούς που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο ανέρχεται μόλις στα 1.497 τεστ (Γράφημα 19).

Γράφημα 19

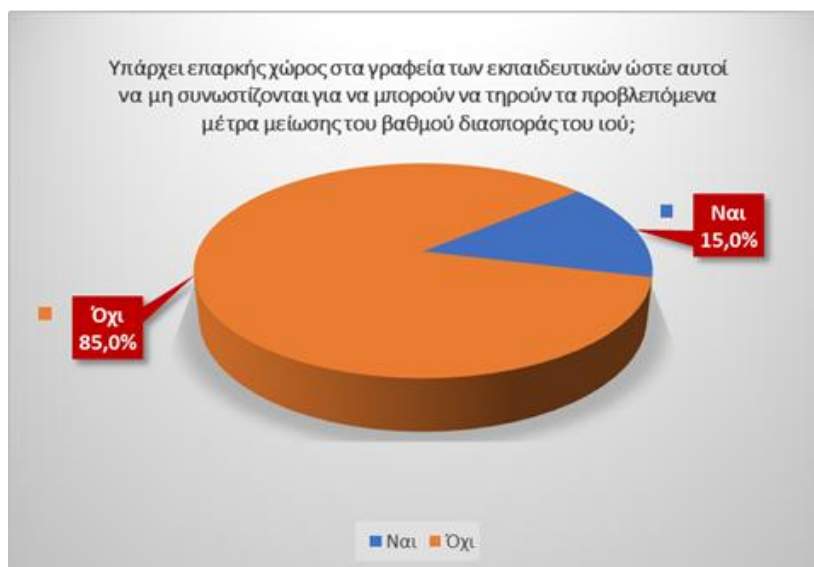
Σ αυτό το σημείο πρέπει να αναφέρουμε ότι, σύμφωνα με παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν από τους εκπαιδευτικούς στο αντίστοιχο πεδίο του ερωτηματολογίου, ένας σημαντικός αριθμός αυτών των τεστ διενεργήθηκε κατ' απαίτηση των Διευθυντών και των ίδιων των εργαζομένων, και σε περιοχή που επλήγη ιδιαίτερα κατά το δεύτερο κύμα της πανδημίας, διενεργήθηκαν με πρωτοβουλία της τοπικής ΕΛΜΕ.

Ως πρόβλημα αναδεικνύεται το γεγονός της προσμέτρησης απουσιών των μαθητών λόγω εμπύρετων περιστατικών. Σύμφωνα με την οδηγία του ΕΟΔΥ, οι μαθητές που κατά τη θερμομέτρησή τους έχουν θερμοκρασία πάνω από 37,5° πρέπει να απομακρύνονται από το σχολείο, ωστόσο δεν έχει υπάρξει καμία εγκύκλιος που να προβλέπει τη μη προσμέτρηση των απουσιών των μαθητών. Στη συντριπτική πλειονότητά τους (83,1%) οι εκπαιδευτικοί θεωρούν ότι αυτές δεν πρέπει να προσμετρηθούν (Γράφημα 20).

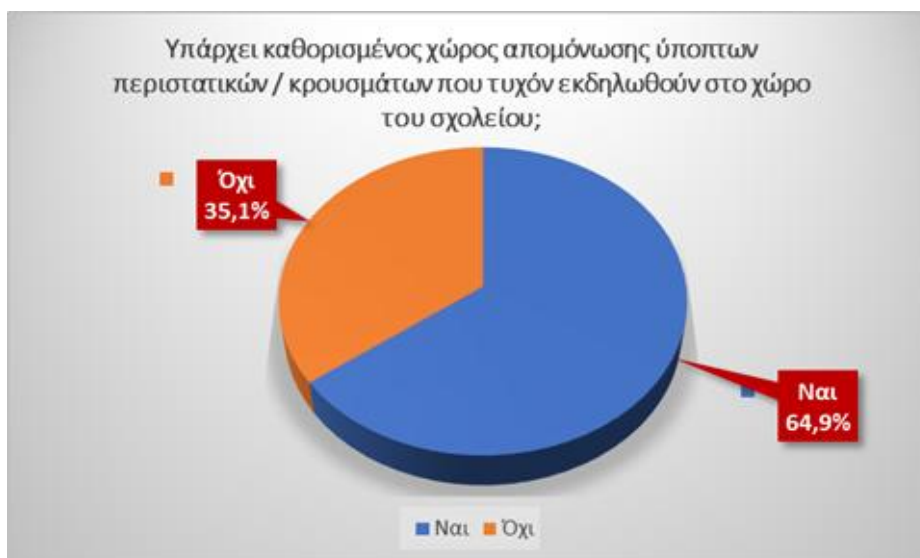
Γράφημα 20

Επίσης μείζον ζήτημα αποτελεί η έλλειψη χώρων, όπως διαπιστώνεται από τις απαντήσεις του εκπαιδευτικού και βοηθητικού προσωπικού (85%), με αποτέλεσμα στα γραφεία εκπαιδευτικών να μην τηρείται το μέτρο της φυσικής απόστασης μεταξύ τους τις ώρες που βρίσκονται στον χώρο του σχολείου, αλλά εκτός σχολικής τάξης (Γράφημα 21).

Γράφημα 21

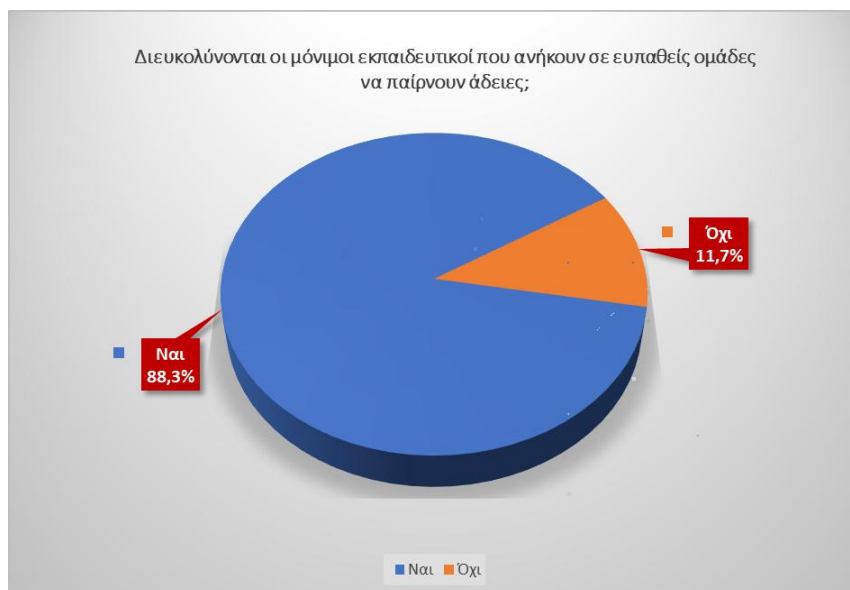
Παρότι σε ένα μεγάλο ποσοστό σχολείων σύμφωνα με τις απαντήσεις (64,9%) υπάρχει καθορισμένος χώρος απομόνωσης ύποπτων περιστατικών/κρουσμάτων, όπως επιβάλλεται από το πρωτόκολλο, εξίσου σημαντικό φαίνεται να είναι και το ποσοστό της έλλειψης αντίστοιχων χώρων (35,1%). (Γράφημα 22).

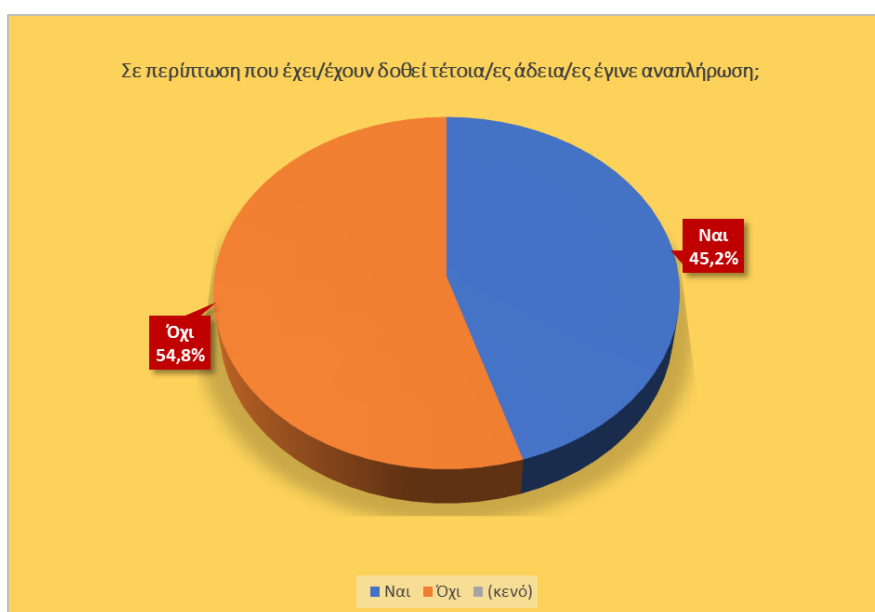
Γράφημα 22

Σημαντικό ζήτημα που αφορά στα εργασιακά δικαιώματα των εργαζομένων στα Σχολεία Ειδικής Αγωγής είναι και το ζήτημα των αδειών για άτομα που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες και της αναπλήρωσής τους. Οι ερωτώμενοι απάντησαν πως περίπου το 12% των μονίμων εκπαιδευτικών που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες δεν διευκολύνονται στη λήψη άδειας, ενώ στην πλειοψηφία (88,3%) ότι διευκολύνονται (Γράφημα 23), αλλά στην περίπτωση χορήγησης άδειας δεν αναπληρώθηκαν σε ποσοστό 54,8% (Γράφημα 24).

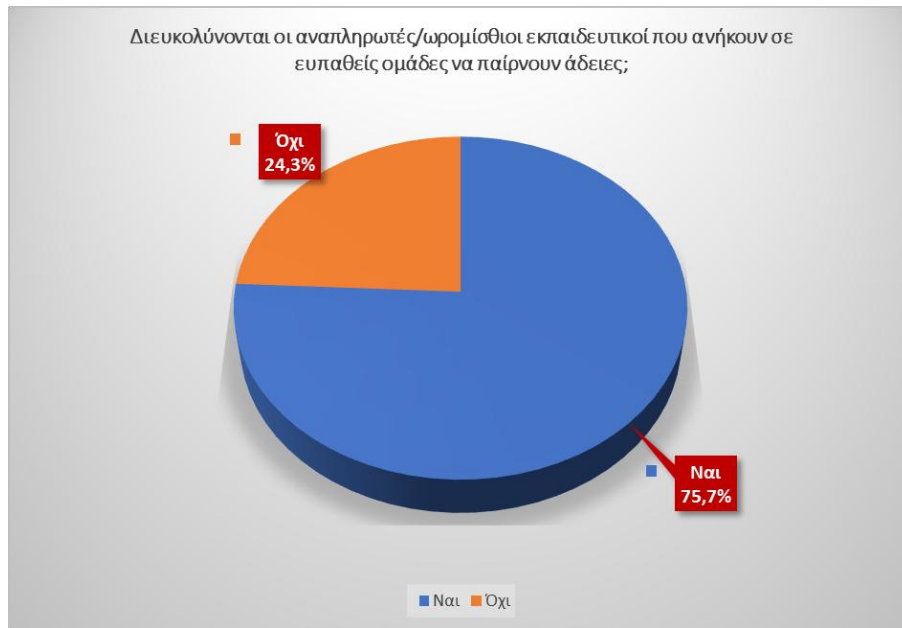
Γράφημα 23

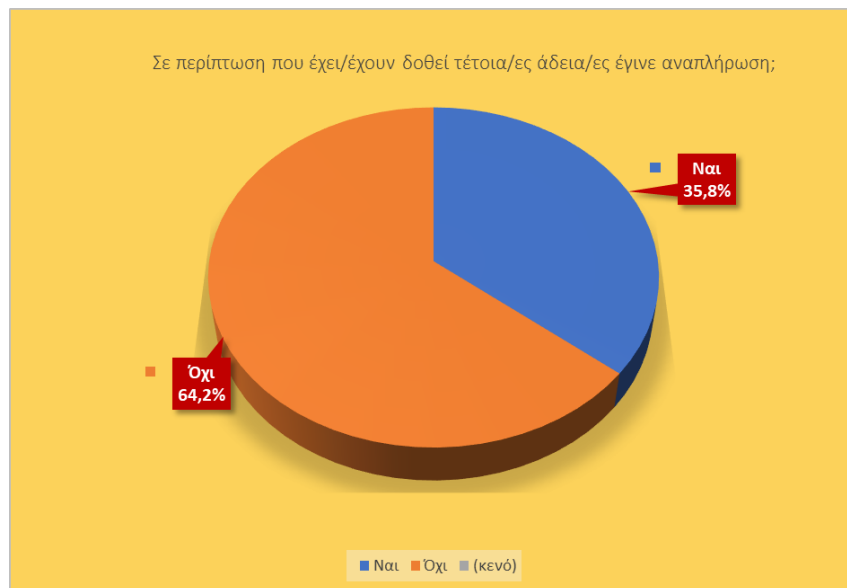
Γράφημα 24

Το ποσοστό των αναπληρωτών/ωρομισθίων που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες και δεν διευκολύνεται στη λήψη άδειας σύμφωνα με τις απαντήσεις ανέρχεται στο 24,3%, με το 75,7% να δηλώνει ότι διευκολύνεται (Γράφημα 25). Είναι αξιοσημείωτο ότι στην περίπτωση των αναπληρωτών/ωρομισθίων το ποσοστό μη αναπλήρωσης ανέρχεται στο 64,2% (Γράφημα 26).

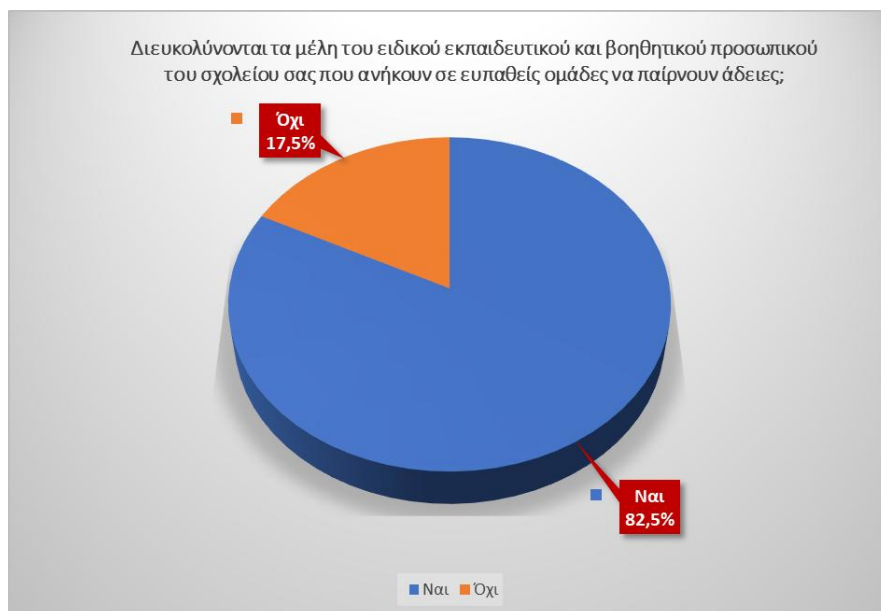

Γράφημα 25

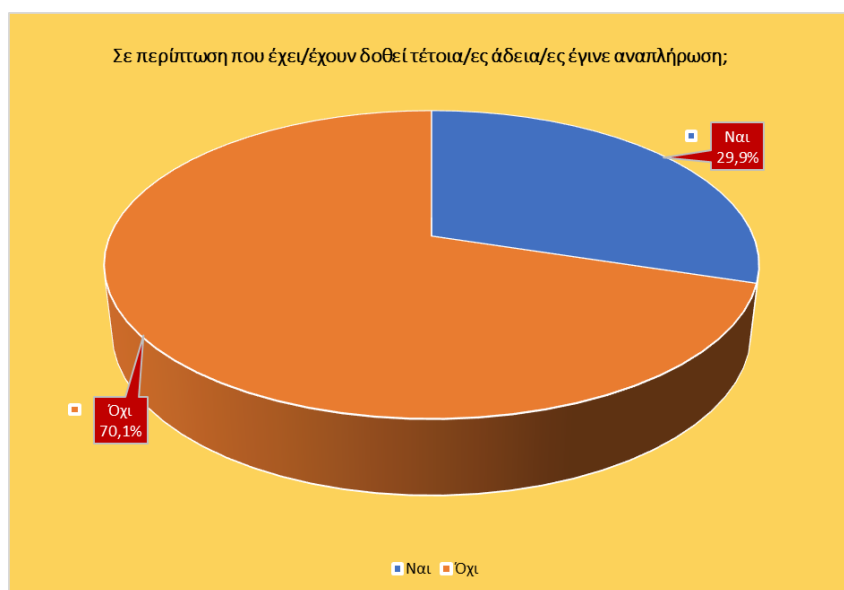

Γράφημα 26

Αντίστοιχα στην περίπτωση του ειδικού εκπαιδευτικού και βοηθητικού προσωπικού που ανήκει σε ευπαθείς ομάδες, το ποσοστό που δηλώνει ότι δεν διευκολύνεται στη λήψη άδειας είναι 17,5%, με το 82,5% να δηλώνει ότι διευκολύνεται (Γράφημα 27) και το ποσοστό της μη αναπλήρωσης να εκτινάσσεται στο 70,1% (Γράφημα 28).

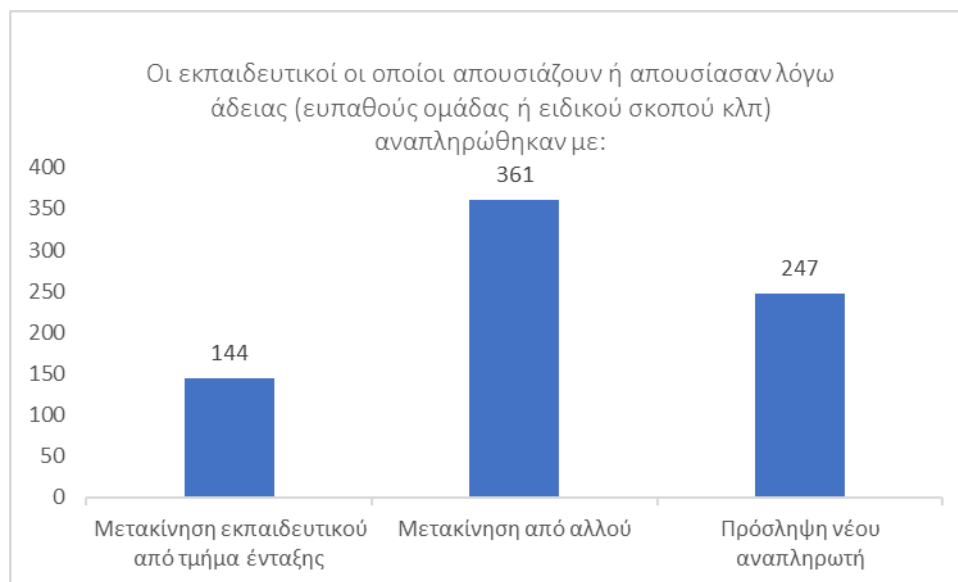

Γράφημα 27

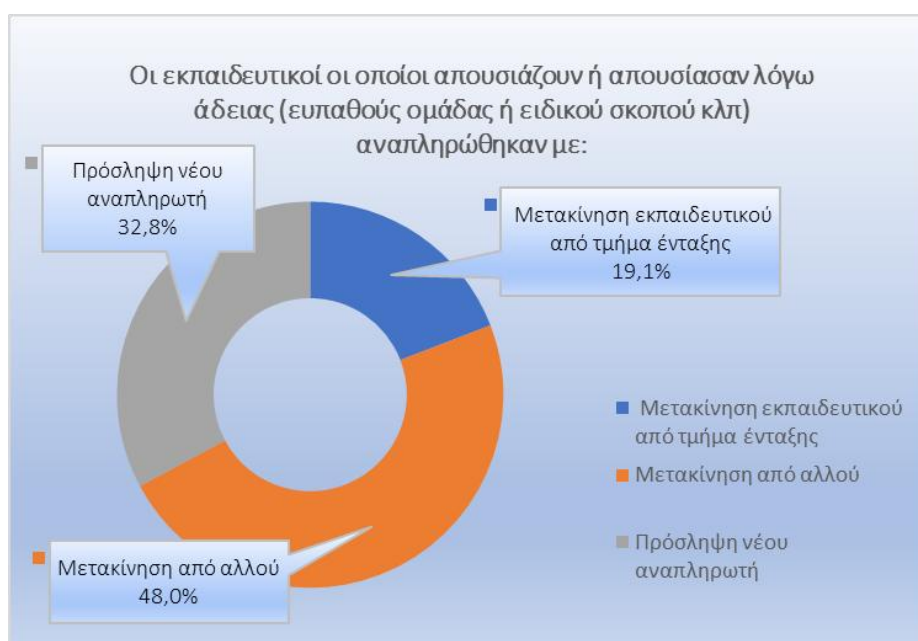

Γράφημα 28

Σχετικά με τα ποσοστά αναπλήρωσης που έγιναν, οι ερωτώμενοι απάντησαν πως οι εκπαιδευτικοί της σχολικής τους μονάδας που απουσίασαν αναπληρώθηκαν με προσλήψεις νέων αναπληρωτών μόνο κατά το 32,8%, ενώ το 48% των αναπληρώσεων έγιναν με μετακίνηση προσωπικού από αλλού, και το 19,1% με μετακίνηση από τμήμα ένταξης (Γραφήματα 29α & 29β).

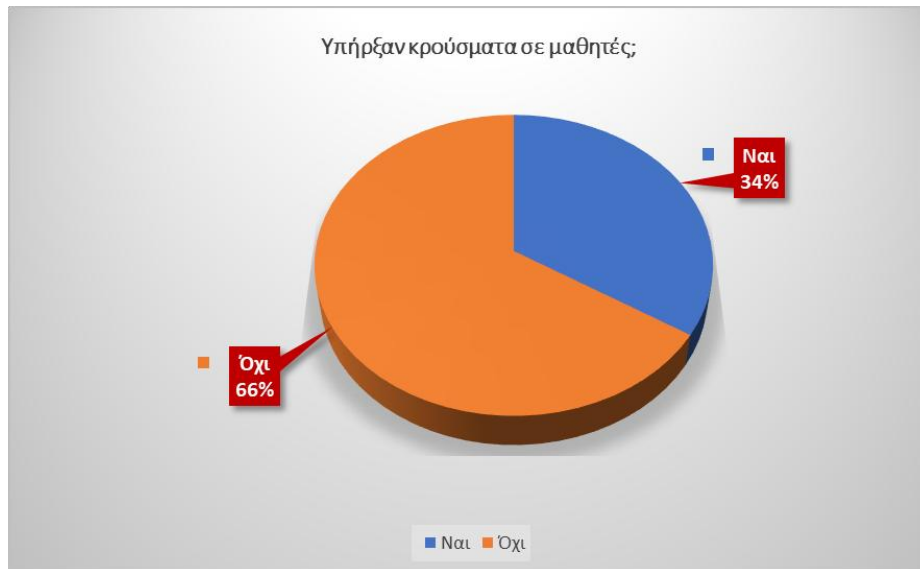

Γράφημα 29α

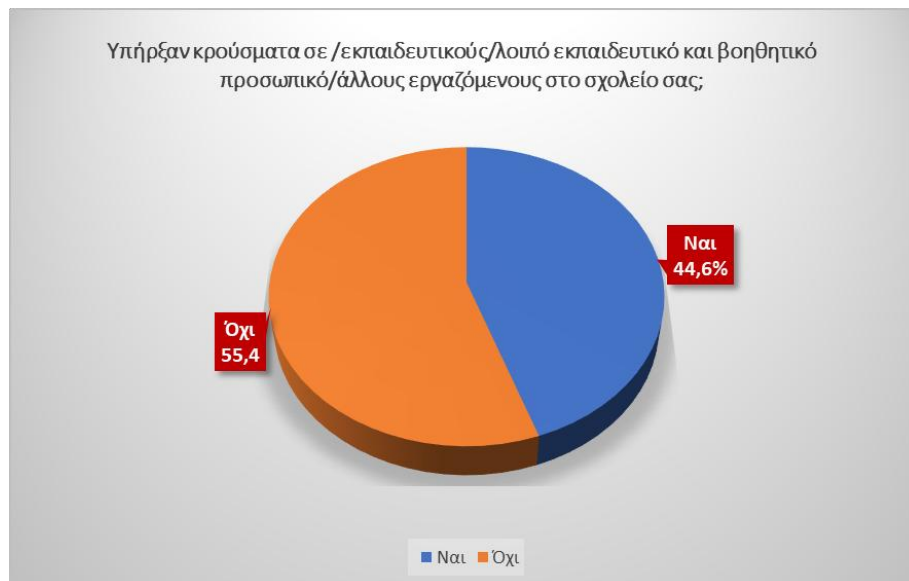

Γράφημα 29β

Το 34% των ερωτώμενων, επίσης, δήλωσαν ότι στη σχολική μονάδα όπου εργάζονται υπήρξαν κρούσματα σε μαθητές/τριες (Γράφημα 30) και σχεδόν οι μισοί (44,6%) ανέφεραν ότι υπήρξαν κρούσματα στο εκπαιδευτικό και λοιπό προσωπικό του σχολείου τους (Γράφημα 31).

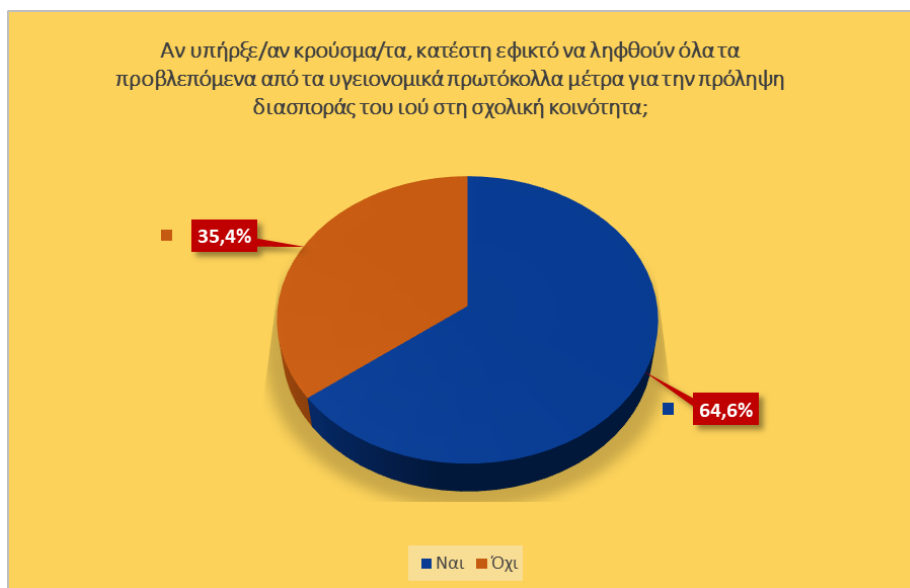

Γράφημα 30

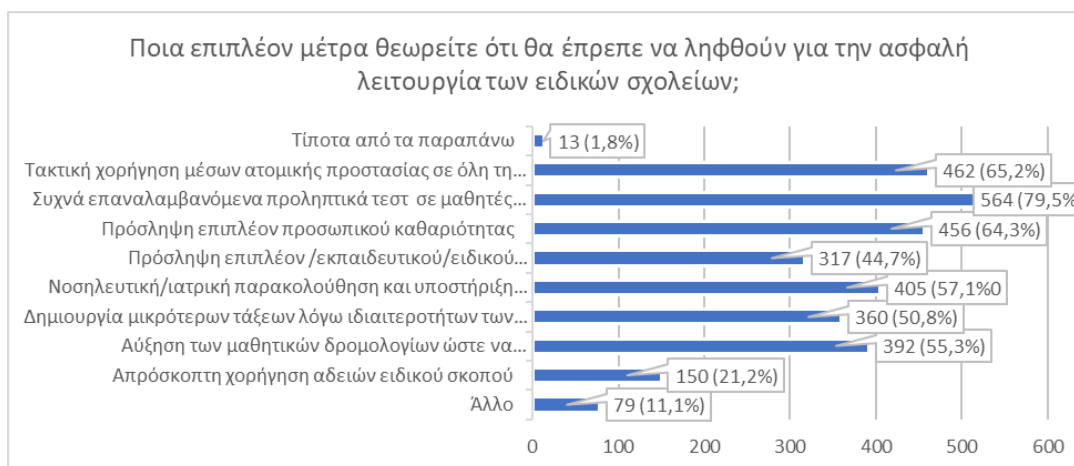
Γράφημα 31

Επίσης, οι ερωτώμενοι απάντησαν ότι στο 35,4% των περιπτώσεων που υπήρξε διαγνωσμένο κρούσμα δεν κατέστη δυνατό να ληφθούν όλα τα προβλεπόμενα από τα υγειονομικά πρωτόκολλα μέτρα για την πρόληψη της διασποράς του ιού στη σχολική κοινότητα (Γράφημα 32).

Γράφημα 32

Στην ερώτηση ποια επιπλέον μέτρα θεωρούν ότι θα έπρεπε να ληφθούν για την ασφαλή λειτουργία των Σχολείων Ειδικής Αγωγής οι εργαζόμενοι σε αυτά απάντησαν: συχνά επαναλαμβανόμενα τεστ (79,5%), τακτική χορήγηση μέσων ατομικής προστασίας (65,2%), αύξηση μαθητικών δρομολογίων ώστε να αποφεύγεται ο συγχρωτισμός των μαθητών (55,3%), δημιουργία μικρότερων τάξεων (50,8%), πρόσληψη επιπλέον προσωπικού (44,7%), απρόσκοπτη χορήγηση αδειών ειδικού σκοπού (21,2%), νοσηλευτική/ιατρική παρακολούθηση (11,1%), άλλο (11,1%), και τίποτα από τα παραπάνω (1,8%) (Γράφημα 33).

Γράφημα 33

Συμπεράσματα:

Παρά το γεγονός ότι το **34%** των ερωτώμενων δήλωσε ότι υπήρξε/αν κρούσμα/τα στο σχολείο του ανάμεσα στους μαθητές και το **44,6%** δήλωσε ότι υπήρξε/αν κρούσμα/τα, ανάμεσα στο προσωπικό, τα μέτρα προστασίας και πρόληψης από τη μόλυνση και διασπορά του ιού Covid-

19 στα Ειδικά Σχολεία δεν ήταν αντίστοιχα της έντασης του προβλήματος. Αυτό προκύπτει, από τις απαντήσεις των ίδιων των ερωτώμενων, που εστιάζουν ενδεικτικά στην ανάγκη να ληφθούν **επιπλέον μέτρα**, όπως: συχνά επαναλαμβανόμενα τεστ (**79,5%**), τακτική χορήγηση μέσων ατομικής προστασίας (**65,2%**), αύξηση μαθητικών δρομολογίων ώστε να αποφεύγεται ο συγχρωτισμός των μαθητών (**55,3%**), δημιουργία μικρότερων τάξεων (**50,8%**), πρόσληψη επιπλέον προσωπικού (**44,7%**), απρόσκοπτη χορήγηση αδειών ειδικού σκοπού (21,2%), (Γράφημα 33).

1. Ο αριθμός οργανωμένων προληπτικών τεστ ανίχνευσης που έχουν διενεργηθεί στις σχολικές μονάδες των Εκπαιδευτικών, του ΕΕΠ και του ΕΒΠ που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο, για όλο το διάστημα της έρευνας, αναδεικνύεται από τις απαντήσεις τους πως είναι ανεπαρκής, [στο 18,4% των ερωτώμενων δεν διενεργήθηκε κανένα τεστ (0%), στο 51.7% διενεργήθηκαν από 1-2 τεστ, στο 22,2% από 3-4 τεστ, και στο 7,7% από 5 τεστ και πάνω], δεδομένου ότι μεγάλο ποσοστό εξ' αυτών δήλωσαν ότι στον εργασιακό τους χώρο υπήρξε/υπήρξαν κρούσμα/κρούσματα είτε σε μαθητές/τριες, είτε σε εκπαιδευτικούς.
2. Σε μείζον πρόβλημα για τη διασπορά του ιού αναδεικνύεται, επίσης, με βάση τις απαντήσεις και το ζήτημα της μετακίνησης των μαθητών, αφού στην ΚΥΑ υπ. Αριθμ. Δ1α/Γ.Π.οικ. 69543, παρ. 4 του άρθρου 21 δεν υπάρχει κάποια πρόβλεψη για την τήρηση της φυσικής απόστασης στα μεταφορικά μέσα (λεωφορεία, ταξί).
3. Μείζον θέμα αποτελεί, εξάλλου, και η μη διασφάλιση όλων των απαραίτητων μέτρων πρόληψης και υγιεινής για τον περιορισμό της διασποράς του ιού και την προστασία της υγείας των μαθητών και του προσωπικού των Ειδικών Σχολείων, κατά την παραμονή τους στον χώρο του σχολείου (έλλειψη κατάλληλων χώρων συνάθροισης μαθητών/τριών και εκπαιδευτικών, έλλειψη χώρων απομόνωσης πιθανών κρουσμάτων, ανεπαρκές προσωπικό καθαριότητας, ελλιπής καθαρισμός θρανίων/χώρων κατά τα διαλείμματα).
4. Σε υψίστης σημασίας ανάγεται, τέλος, σύμφωνα με τις απαντήσεις των εργαζομένων και το ζήτημα των αδειών των ευπαθών ομάδων και ειδικού σκοπού, με ό,τι αυτό συνεπάγεται σε μια περίοδο που τα κρούσματα στα Ειδικά Σχολεία αυξάνονται σε μαθητές και εργαζόμενους, καθώς και το γεγονός ότι η αναπλήρωση των αδειούχων εργαζομένων δεν γίνεται σε ικανοποιητικό βαθμό και καλύπτεται με μετακίνηση από άλλες εκπαιδευτικές δομές σε ποσοστό **67,1%** των απαντήσεων.

Προτάσεις:

Για την πρόληψη της διασποράς του Covid-19 στα σχολεία Ειδικής Αγωγής, και κατ' επέκταση στην κοινότητα, προτείνονται από τους εκπαιδευτικούς, σύμφωνα με τα στοιχεία της έρευνας, τα παρακάτω μέτρα :

- α) δωρεάν τακτικά επαναλαμβανόμενα Covid-τεστ σε όλους τους εκπαιδευτικούς και σε όλα τα παιδιά στα Ειδικά σχολεία
- β) δωρεάν χορήγηση μέσων ατομικής προστασίας (μάσκες, απολυμαντικά)
- γ) αύξηση των μέσων μετακίνησης των μαθητών ώστε να εξασφαλιστεί η φυσική απόσταση μεταξύ τους κατά τη μεταφορά τους προς και από το σχολείο
- δ) πρόσληψη επιπλέον προσωπικού καθαριότητας
- στ) διασφάλιση των εργασιακών δικαιωμάτων όλων των εργαζομένων (απρόσκοπτη χορήγηση αδειών σε ευπαθείς ομάδες και αδειών ειδικού σκοπού, πρόσληψη επιπλέον προσωπικού για την αναπλήρωση όλων των κενών που προκύπτουν από τις παραπάνω περιπτώσεις)

ε) πρόσληψη επιπλέον Εκπαιδευτικού, Ειδικού Εκπαιδευτικού και Βοηθητικού Προσωπικού για την αναπλήρωση των αδειούχων και τη δημιουργία μικρότερων τμημάτων, ώστε να διασφαλίζονται κατάλληλες συνθήκες εργασίας

ζ) νοσηλευτική-ιατρική παρακολούθηση και υποστήριξη

η) παρότι δεν υπήρχε ως επιλογή στο ερωτηματολόγιο, αρκετοί από αυτούς που συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο, πρότειναν να δοθεί **προτεραιότητα στον εμβολιασμό των εκπαιδευτικών**